

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Zaringo Badensis

Schöpflin, Johann Daniel

Carolsruhae, 1764

Marcus

[urn:nbn:de:bsz:31-295098](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295098)

CAPUT VII.

MARCUS

EPISCOPUS LEODIENSIS POSTULATUS.

§. I.

Postremus filiorum Jacobi Marcus, Ecclesiastico quoque statui a patre dicatus, vix decimum egressus annum tonsuram A. 1445. accepit, uti supra notatum. (a)

Marcus
Canoni-
cus Colo-
niensis.

A. 1459. possessionem Episcopatus Metensis Georgii fratris nomine adiit; cujus resignatione Colonienſis Ecclesiæ Canonicatum paulo ante impetraverat. (b)

A. 1460. Marcum una cum fratre Georgio Schauenburgici Nobiles Iſenhemii tenuerunt captivum. (c)

Tom. II.

Ff

(a) In vita Georgii, fratris ejus.

(b) MEURISS. *Hist. des Eveques de Metz.* p. 559.

(c) Vita Georgii ad A. 1460.

MARCUS.

Eodem anno & sequenti in Comitatu fuit Johannis & Georgii fratrum, quum ille Treviros, hic Metas solenni ceremonia ingrederentur. (d)

A. 1463. occasione transactionis inter Adolphum Nassovium & Dietherum Isenburgicum missus est Tiburum ad Pontificem Maximum legatus, ut ejus consensum impetraret. (e)

§. II.

Fit Protector
Leodiensis.

A. 1465. magna rerum conversio apud Leodienses occurrit, cui implicita fuit Domus Badensis, occasione Ludovici (f) Borbonii, quem Episcopum, post regimen decennale, rejecerant; Marcum nostrum in Mainburnum suum eligentes. Ludovicus, Caroli Borbonii, & Agnetis, quæ Philippi Boni, Burgundiæ Ducis, foror fuit, filius, (g) A. 1456. a Johanne Heinsbergio Co-

(d) Vita Johannis & Georgii.

(e) GOBELLINUS in *Commentar. Pii II. Pont.* p. 328. & HELWICHIVS de *diffidio Mogunt.* Sect. XIII. p. 191.

(f) TRITHEMIUS in *Chron. Hirsaug.* ad A. 1465. Leodiensem hujus temporis Episcopum vocat Johannem, qui Ludovici fuerat decessor. Johannes jam A. 1455. Ludovico Borbonio Leodiensem Episcopatum traderat, ut ex MERSSAEI CRATEPOLII *Electorum Ecclesiasticorum Catalogo* apud GUALTHERIVM (*Gruterum*) *Chronico Chronicorum* Tom. I. p. 1518. addiscimus.

(g) SAINCTE-MARTHE *Hist. Genealogique de la Maison de France* Tom. II. pag. 45.

mite, viro virtutibus & meritis gravi, Leodiensem Episcopatum octodecim annorum juvenis acceperat, commendante avunculo, Leodiensium vicino, in cujus aula educabatur. (h) Calixtus III. Pontifex difficulter consensit. Consensit tamen, postquam Burgundiae Dux bello sacro contra Turcas se accessurum spem fecerat, quam postea fraudavit. Sed & Episcopus juvenis, morum incautus, & a sacerdotio abhorrens, Principis magis, quam Episcopi dignitatem affectavit, atque adeo Leodiensium spem & ipse fefellit; consecrationem Episcopalem pertinaciter recusans. Leodienses suspicati sunt, id quæerere Ludovicum, ut consuetudine secularis administrationis continuata, regimen Episcopale dedisceret Civitas, atque adeo pedetentim in Ducalem converteretur, vicini Burgundiae Ducis subitura imperium. (i) Multis in rebus ergo denegata sunt Ludovico & Officialibus ejus obsequia. Philippus, nepotis sui jura vindicaturus, petiit a Papa, Leodienses ut interdicto subjiceret. Voluntati ejus detulit Pius II. Calixti suc-

Tom. II.

Ff 2

(h) SUFFRIDUS PETRI in *vita Ludovici Borbonii* Cap. XX. Gestorum Pontificum Leodiensium a Chapeavillo editor. Tom. III. p. 130.

(i) Docet hæc gravis & magni nominis scriptor, JAC. PICCOLOMINUS, *Cardinalis Papiensis*, in *Commentariis suis*, Mediolani editis A. 1506. vid. Lib. III. p. 396. In causas dissensionis Leodiensium cum Ludovico Borbonio pluribus inquirunt Auctores *GALLIAE CHRISTIANAE*; qui tamen, quod mirum, ne verbo quidem meminere Marci Badensis. Tom. III. p. 903. & 904.

MARCUS.

cessor. A. 1462. Leodienfibus denunciata censura. (k) Lis tamen in Curia Romana per aliquot annos protracta, A. 1465. mense Januario a Paulo II. pro Ludovico decisa est. (l)

Inter hæc Razo Herensis, & Barius Surleh, ex Proceribus Leodienfibus ad Carolum, Marchionem Badensem, se contulerunt ejusque auxilium contra Episcopum & Philippum, Burgundiae Ducem, implorarunt; tutela Episcopatus Marco, fratri Marchionis, (m) oblata. Marcus, rejecto Borbonio, spem Leodienfis Episcopatus accepit. (n) Badenses, rem minus difficilem arbitrati sunt, quod Ludovicus XI. Galliae Rex, Borbonio Burgundoque infensus, Leodienfibus promiserat auxilia. Redux igitur Leodium Razo, convocatis ordinibus, Dominica Lætare A. 1465. *Mainburnum* (o) seu Protectorem Leodienfium proclamavit Marcum

(k) SUFFRIDUS PETRI Cap. 22. & 23.

(l) Bullam Pauli Pont. exhibet CHAPEAVILLUS in *Annotat. ad SUFFRIDUM PETRI* loco alleg. p. 143.

(m) Marcum SUFFRIDUS male Caroli Marchionis filium adpellat.

(n) SUFFRIDUS loc. alleg. cap. 24.

(o) *Mainburni* nomine utitur ADRIANUS de VETERI BUSCO *Monachus Sancti Laurentii Leodienfis*, scriptor coævus, in *Diario Rerum Leodienfium sub Johanne Heinsbergio & Ludovico Borbonio Episcopis*. Extat in MARTENE *Collect. Veter. Scriptor.* Tom. IV. p. 1267. sqq. *Mainburni* ex *Mundiburdio* medii ævi voce, vulgus corrumpit. Vox denotat tutorem, defenforem & in Chartis Belgicis præsertim varia inflexione occurrit, ut CANGIUS docet.

Badensem, quem Friderici Cæsaris affinitas, triumque fratrum, Caroli Marchionis, Johannis Trevirensis & Georgii Metensis Antistitum opes præsertim commendaverant. Razoni se opposuerunt Johannes & Eberhardus, ex Arenbergensium familia, pater & filius, Comites Marcani, qui Leodiensis ditionis vicinæ protectionem jure hereditario sibi vindicabant; Badensibus alioquin infesti, cum quibus lites eis intercedebant & bella. Prævaluit tamen Razonis auctoritas, atque unanimi omnium consensu Protector electus est Marcus; qui de eventu rei sollicitus, cum tribus fratribus tum Metis (*p*) agebat. Eo missi Leodiensium legati, Marcum invitarunt, ut circa Paschatis festum solennis inaugurationis causa Leodium veniret.

Ludovicus XI. Galliæ Rex, intestinis Procerum turbis agitato, Leodiensibus destinaverat literas, quibus Nivernensem Comitem Protectorem illis obtulit; sed de Badensis electione certior factus, in eandem consensit. (*q*)

F f 3

(*p*) Fratres Marchiones Metis progressi sunt Coloniam, quo Leodiensium legati venientes, armata manu eos duxerunt Leodium. WERNERUS TITIANUS *Annalium Novesiensium* Auctor in MARTENE *Collect. Veterum Scriptorum* p. 608.

(*q*) Singula hæc accurate exponit ADRIANUS *de VETERI BWSCO* p. 1267. sqq.

§. III.

A Leo-
dienfibus
in角度-
ratur.

Marcus secundo Paschatis festo splendide a Leodienfibus exceptus, inter Carolum Marchionem & Johannem Trevirenfem, (r) fratres suos, medius, Episcopali pompa Civitatem ingressus est, peractisque sacris publicum Civitatis palatium invifit. Ibi praestito folenni jurejurando promifit, omnibus viribus eo fe allaboraturum, ut ex Protectore Epifcopus fieret; feque nihil oppigneraturum extraneis, fed civium libertates & jura confervaturum intacta. Viciffim Leodienfes perpetuam Marchioni fidelitatem polliciti funt. Ab hoc tempore Marcus nofter in Literis *Regens & Gubernator ac Administrator Patriae Leodienfis Ducatus Boullionii & Comitatus Loffenfis* adpellatur. Tum etiam Magiftri, Confules & Officialium Praefecti fidem ei praefiterunt.

Marcus, armata manu & praecedente cum albo baculo Razione, Dinantum & reliqua Leodienfis & Loffenfis ditionis oppida invifit ac ubique populos in obfequium recepit. Reverfus Leodium legatos, qui Lovanio, Bruxella, Antwerpia & Silva

(r) WERN. TITIANUS *Annalium Novestensium* Auctor in MARTENE loco alleg. pag.608. & TRITHEMIUS in *Chron. Hirfaug.* Johannem Trevir. interfuiſſe teſtantur. At ſilent eum ADRIANUS de VETERIBUSCO p.1269. & SUFFRIDUS PETRI Cap.25.

Ducis advenerant, salutavit. Capitulum Leodiense, quod ab initio Marcum Protectorem agnoscere recusaverat, d. XVII. Maji in ejus quoque partes transivit.

§. IV.

Insequenti Ascensionis festo splendida Galliae Regis legato, cui praerat Castellionensis (s) Leodium venit, contra Burgundos & Borbonios, cum Protectore & Leodienfibus ut percuteret foedus. Res studio praesertim Razonis perfecta die XVII. Junii. Promissa sunt auxilia reciproca. Galli in Hannoniam, Leodienses in Brabantiam impetum faciant. Rex pro ducentis lanceis, quas Leodienses conscribant, menstrua XV. librarum Turorenfium stipendia solvat; in singulas lanceas tres equites computati. Praeterea conventum, ut de confirmatione Marci cum Pontifice Ludovicus Rex ageret, neque obedientiam ei praestaret, antequam obtinuisset petita. (t)

Foedus
init cum
Lud. XI.
Galliae
Rege.

Inito hoc foedere, Carolus Marchio rediit domum, milites ut colligeret pro Gallo. Marcus vafallos Leodiensis Ecclesiae ad investituram feudorum suscipiendam adegit. Bona Episcopatus

(s) Sire de Chastillon.

(t) Foedus hoc extat in LEONARD. *Traité de Paix* Tom. I. pag. 60. & DU MONT *Corps Diplomat.* Tom. III. p. 328. Addatur ADRIAN. de VETERIBUSCO loc. alleg. p. 1274.

MARCUS.

fibi asseruit. Absentium, ut & eorum, qui in verba ejus jurare detrectaverant, facultates fisco addixit.

§. V.

Adversa
factione
oppressa
postula-
tur Epi-
scopus.

Exspiraverat quadrimestre tempus, quo Pontifex interdictum in Leodienses suspenderat. Magna inter eos animorum commotio. Clerus Protectorem adiit, rogans, ut de servando interdicto cum populo ageret. Annuit Badensis; sed Dominus de Bare, Razo, alique, qui Leodii rerum potiebantur, intervertunt consilia Cleri, & convocato ad palatium populo, falsam Pontificis bullam & interdictum nullum esse ostenderunt. Canonico- rum, qui aufugerant, vel intermiserant sacra, domus spoliatae, bonaque sub hasta sunt vendita. Protector cum Magistris & Consulibus Urbis, creato suarum partium Officiali, jurisdictionem sibi arrogarunt utramque. Borbonius Hoyo pulsus, & occupato a Leodiensibus oppido, Marcus ibidem inauguratus Protector.

Florentibus ita Marci rebus conscriptae ad Pontificem literae sunt, quibus ille trium statuum nomine postulabatur Episcopus; rejecto Borbonio, quem viginti rationibus allegatis impulsus, Episcopum se agnituros negarunt. Leodiensium literis suas quoque addidit Ludovicus XI. Galliae Rex, qui foedere, supra indicato, ad sollicitandum ea super re Pontificem se obstrinxerat. Literae hae perferendae Romam datae Hugoni Benefacti, thesaurario Metensis Ecclesiae, quem cum fratre Leodii reliquerat Meten-

sis Antistes; eique in mandatis datum, ut pro impetranda Baden-
sis confirmatione, omnem Romæ lapidem moveret.

§. VI.

Hæc dum agerentur Leodii, Carolus Marchio instruendo Indicto Burgundis bello domum redit.
adversus Burgundos bello totus incubuit, coactisque domi qua-
dringentis hastiferis & peditibus sexaginta, cum omni apparatu
bellico, sub initium mensis Augusti Leodium rediit. Eodem tem-
pore insignis pecuniæ summa, solvendis militum stipendiis, e Gal-
lia fuit allata. Leodieneses tum Philippo, Burgundiæ Duci, bel-
lum denunciarunt. Protector suo quoque nomine facialem misit
Bruxellas, quem Dux, lenissimus Princeps, liberaliter habitum,
vestibus & auro donavit.

Sed de belli ratione tandem fuerat deliberandum. Heic alii
in Brabantiam ex foedere cum Gallis, alii in Limburgensem di-
tionem educendas esse copias censuerunt. Prævaluit posterior
sententia Badensium studio, qui de reditu solliciti, longius progre-
di noluerant. Unde Leodieneses, Carolo Marchione & Protecto-
re ducibus, Civitate egressi, in Limburgenses terras irruptionem
fecerunt, pluribusque vicis immani crudelitate deletis, Falcomon-
tem obsidione cinxerunt quarto die Septembris. Hærente ibi
Leodensium exercitu, quum allatus esset nuntius, Ludovicum
Borbonium, Burgundicis instructum copiis, liberandi oppidi cau-

MARCUS.

fa, propius accessisse, Marcus, cum fratre Carolo & adducto equitatu, Leodienfium castra noctu reliquit, (u) magnisque itineribus in Marchiam contendit.

Fugæ
hujus
causæ.

Leodienfium crudelitatem animique levitatem horruerunt Marchiones; frequentibus etiam Trevirenfis & Metenfis fratrum Antiftitum literis moniti, ut feditiofi populi causam desererent, quam gravi sententia damnaverat Pontifex. Accessit, quod eodem tempore Ludovicus Gallix Rex, pace cum Carolo, Carolefii Comite Philippi boni filio, facta, Leodienfes neglexerat: quodque Carolefius, ordinatis Gallicis rebus, in eo jam erat, ut conjunctis cum patre copiis, omnem belli molem in Leodienfes converteret. (x)

§. VII.

Acta reli-
qua cum
Leodien-
fibus.

Excusandæ tamen fugæ suæ Marchiones nostri legatos miserunt Leodium, qui bonorum relictorum æstimationem inirent. Sed male a Leodienfibus excepti, re infecta reverfi sunt. Leodienfes cum Ludovico Borbonio & Burgundiæ Duce redierunt in gratiam. At anno insequenti 1466. novam rebellionem parantes, de revocando Badensi iniverunt consilia. Invaluit factio, quæ in contemptum Borbonii, nomen Badensis per omnes Civitatis pla-

(u) D. 5. Sept. A. 1465. ADRIANUS de VETERI BUSCO. SUFFRIDUS PETRI locis allegatis. CHRONICON MAGNUM BELGICUM p. 420.

(x) SUFFRIDUS PETRI loco citato. COMINAEUS *Memoires* Lib. I. Cap. XIV.

teas, festivis acclamationibus circumtulit, detractisque Borbonii insignibus, arma Badensia ubique suffixit. Marci imago ad omnes urbis portas collocata habitu clericali, angelis mitram super caput tenentibus. Missa quoque ad Marcum legatio, quæ reditum ei persuaderet. Hic cum fratribus ea de re se communicatarum respondit, atque in literis ad Leodienses, quibus devotum eis animum spondet, *Regentem* adhuc *patriæ Leodiensis, Ducatus Bouloniensis & Comitatus Loffensis* se scripsit. At Marci cunctationem indignati Leodienses, imagines ejus & Badensia insignia sustulerunt ubique. (y) Carolum autem Burgundiæ Ducem, qui A. 1467. patri successit, perpetuis laceffiverunt injuriis usque ad A. 1468. quo illa ira commotus, inspectante Ludovico XI. Rege, Civitatem flammis delevit. (z)

Abdicata Leodiensium tutela, Argentinensem Canonicatum Marcus accepit. Unde natus eorum error, qui eum Argentinenses inter Episcopos ponunt. (a)

Tom. II.

Gg 2

- (y) ADRIANVS DE VETERI BVSCO loco allegat. pag. 1290. seqq. MEYER. in *Annal. Flandricis* Lib. XVI. p. 396.
- (z) COMINES *Memoires* Lib. II. Chap. 1. 2. 3. 4. 7. 10. 11. 12. 13.
- (a) REVSNERVS in *Genealogico Opere* pag. 315. eum in ipso limine officii obiisse tradit A. 1478. quo auctore, ignoro. Vacaverat illo anno Argentin. Ecclesia morte Ruperti Bavari; cui Albertus ex eadem domo Antistes, interjecto vix unius mensis spatio successit. GALLIA CHRISTIANA Tom. V. p. 815.

MARCUS.

A. 1471. Comitibus Ratisbonensibus cum Johanne Trevirensi interfuit.

§. VIII.

Obitus.

Obiit A. 1478. 14. Kal. Sept. postremus filiorum Jacobi; quorum indolem & felicia fata IRENICUS (b) his verbis exponit: „ O felicissime omnium Jacobe Marchio, cui nihil quod „ felicitatis esset, defuit, beatus partu, ac beator fortuna tam „ corporis, quam animi bonis: beatissimus liberis beatissimis, & „ te multo beatoribus. Collocabatur tibi conjugio Caroli Lotharingi Ducis filia, thorus Ducatu insignitus: filios sex fortuna indulgit, unum, cujus nomen inter Divos relatum est, duos „ Episcopatus amplissimis instructos, tertium Episcopatu Argentineni quam proximum. Ante obitum quoque videre tibi „ datum est, Carolo potentissimo, qui adhuc extiterunt, Marchioni, filio, Friderici III. Cæsaris sororem in uxorem copulari, unicam filiam Alberto Brandenburgensi Marchioni ac „ Imperii Romani Electori destinatam. „

(b) *Exegesis Germaniæ* Lib. III. cap. 101. p. 158.